

Eiropas Savienības Solidaritātes fonds

Publicēts: 03.02.2020.

Eiropas Savienības Solidaritātes fonds

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības Solidaritātes fonds (turpmāk - ESSF) ir izveidots 2002.gada nogalē ar Padomes 2002.gada 11.novembra Regulu (EK) Nr.2012/2002, ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu (turpmāk - Regula). ESSF tika izveidots ar mērķi radīt jaunu finanšu palīdzības instrumentu, kas ļautu Kopienai ātri, efektīvi un elastīgi reaģēt uz ārkārtas situācijām saskaņā ar Regulu un sniegt finansiālu palīdzību lielu katastrofu, it īpaši dabas katastrofu gadījumā attiecīgo reģionu iedzīvotājiem, lai sekmētu normālu dzīves apstākļu ātrāku atjaunošanu katastrofas skartajos reģionos.

Saskaņā ar iepriekšminēto Regulu Kopienas palīdzība ir pieejama Eiropas Savienības (turpmāk – ES) dalībvalstīm, kā arī valstīm, kuras attiecīgajā laika posmā veic sarunas par pievienošanos ES. Kopienas palīdzībai ir jāpapildina attiecīgo valstu darbības, un tā ir jāizmanto, lai segtu daļu no valsts izdevumiem, kas radušies saistībā ar lielas katastrofas nodarītajiem postījumiem.

„Liela katastrofa” Regulas nozīmē ir jebkāda katastrofa vismaz vienā no valstīm, kas var saņemt ESSF palīdzību, pēc kuras rodas ievērojami zaudējumi, kas pārsniedz EUR 3 miljardus 2002.gada cenās vai 0,6 % no nacionālā kopienākuma. Tomēr ārkārtējos apstākļos ESSF palīdzību var saņemt reģioni, kurus ir skārusi neparasta katastrofa, galvenokārt tas attiecas uz dabas katastrofām, kas skar lielu daļu tās iedzīvotāju un kam ir ievērojama un ilgstoša ietekme uz dzīves apstākļiem un ekonomisko stabilitāti reģionā. Saskaņā ar Nolīguma preambulas 3.punktu 2005.gada 8.janvāra vētra ir atzīta par liela mēroga katastrofu Regulas 2.panta nozīmē.

ESSF mērķis ir papildināt katastrofas skarto valstu centienus un segt daļu no valsts izdevumiem, lai palīdzētu saņēmējvalstij veikt turpmāk norādītus būtiskus avārijas darbus atkarībā no katastrofas veida:

- a) enerģētikas, ūdens un notekūdeņu, telekomunikāciju, transporta, veselības un izglītības nozares infrastruktūras un uzņēmumu tūlītēju atjaunošanu darba kārtībā;
- b) pagaidu mītnu nodrošināšanu un glābšanas dienestu finansēšanu, lai nodrošinātu katastrofas skarto iedzīvotāju neatliekamās vajadzības;
- c) tūlītēju aizsardzības infrastruktūras nostiprināšanu un pasākumus, lai nekavējoties aizsargātu kultūras mantojumu;
- d) tūlītēju katastrofas skarto zonu tīrīšanu, t.sk., dabas zonu tīrīšanu.

ESSF sniedz finanšu palīdzību dotācijas veidā, saņēmējvalstij piešķirot vienu dotāciju katras noteiktā kārtībā atzītas katastrofas gadījumā. ESSF parasti finansē pasākumus, kas paredzēti neapdrošinātu postījumu novēršanai un tie ir atgūstami, ja par postījumiem vēlāk samaksā 3.persona saskaņā ar Regulas 3.pantu.

ESSF finansēti pasākumi nedrīkst paralēli saņemt atbalstu no citiem ES finanšu instrumentiem, piemēram, ES Kohēzijas fonda,

Eiropas Reģionālā attīstības fonda vai citiem finanšu palīdzības instrumentiem (skat. Regulas 6.panta 2.punktu), kā arī no jebkādiem citiem Kopienas vai starptautiskiem finanšu instrumentiem.

Latvijai ESSF līdzekļi ir pieejami no 2006.gada, pamatojoties uz Eiropas Komisijas (turpmāk – Komisija) 2006.gada 15.marta Lēmumu Nr. K(2006)778 (turpmāk – Lēmums), ar ko pēc 2005.gada 8.janvāra Latvijā notikušās vētras veic piešķirumu no ESSF ārkārtas pasākumu finansēšanai, un 2006.gada 3.aprīlī noslēgto Nolīgumu starp komisiju un Latvijas Republiku Komisijas 15/03/2006 lēmuma īstenošanai, ar ko veic piešķirumu no ESSF ārkārtas pasākumu finansēšanai, saskaņā ar ko Latvijai tiek piešķirti ESSF līdzekļi 9 487 180 EUR apmērā 2005.gada 8.janvāra Latvijā notikušās vētras radīto postījumu novēršanai. Latvijai piešķirtā ESSF dotācija (turpmāk - dotācija) ir jāizlieto viena gada laikā no datuma, kad dotāciju piešķirusi, t.i., no 2006.gada 2.maija.

<https://www.varam.gov.lv/lv/eiropas-savienibas-solidaritates-fonds>